VII. ISTE’MOL BOZORI

2021- yilning yanvar-sentabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi 11 978,1 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2020- yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan 7,2 % ga o‘sdi. Shu jumladan, yirik korxonalarning tovar aylanmasi 1 207,2 mlrd. so‘mni (o‘sish sur’ati 11,1 % ga kamaydi), kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining tovar aylanmasi 10 770,9 mlrd. so‘mni (9,8 % ga o‘sdi), shundan uyushmagan savdo tovar aylanmasi 1 439,7 mlrd. so‘mni (41,8 % ga o‘sdi) tashkil etdi.

Asosiy tarkib, *trln. so‘m*

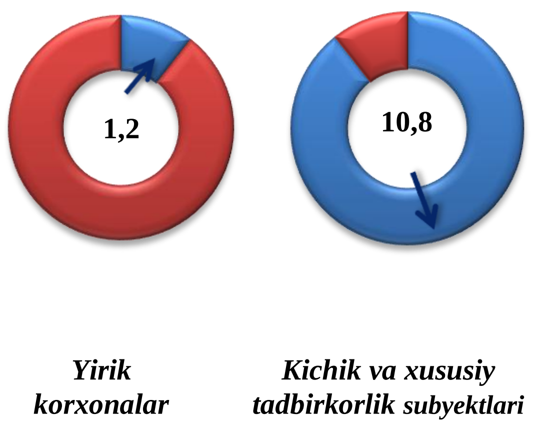

O‘sish sur`atlari, % *da*

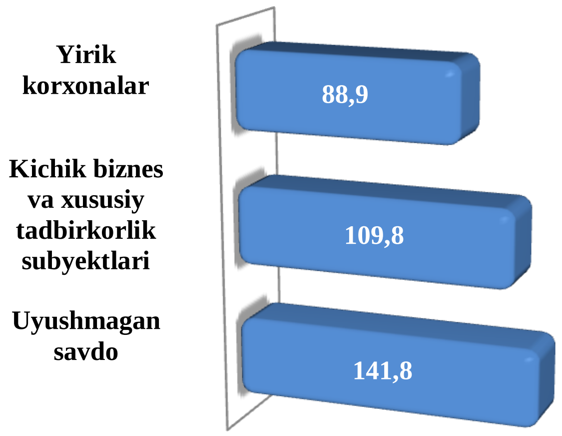

Tarkibiy qism, foizda

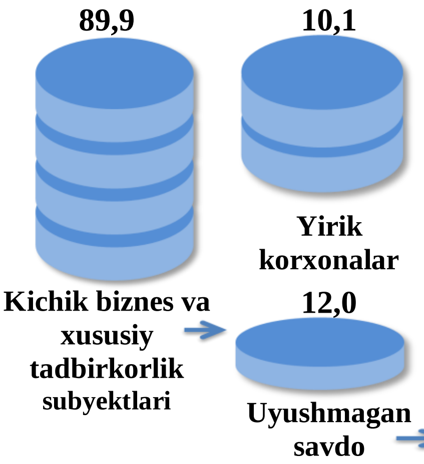

Chakana savdo aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning jamiga nisbatan 10,1 % ni, kichik bisnes va xususiy tadbirkorlik subyektlari 89,9 % ni, shundan uyushmagan savdo 12,0 % ni tashkil qilgan.

Uyushmagan savdo, *mln. so‘mda, ulushi % da*

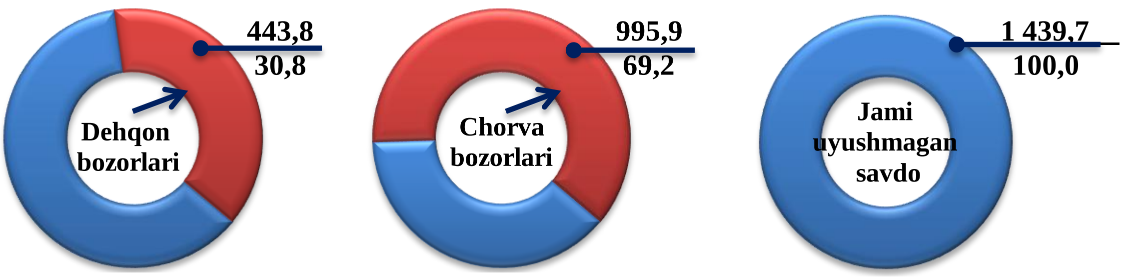

Hududlar kesimida chakana savdo tovar aylanmasi, *mlrd. so'm*
(2021- yil yanvar-sentabr oylari)

2021- yilning yanvar-sentabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi 11 978,1 mlrd. so'mni tashkil etib, 2020- yilning yanvar - sentabr oylariga nisbatan 7,2 % ga o'sdi. Viloyatimiz chakana savdo tovar aylanmasida barcha shahar va tumanlarda o'sish sur'atlari kuzatildi. Chakana savdo tovar aylanmasining tarkibiy qismlarida 89,9 % kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari hissasiga va 10,1 % yirik korxonalar hissasiga to'g'ri keldi.

ENG YUQORI ULUSH

Chakana savdo tovar aylanmasida eng yuqori ulushni Andijon shahri 32,2 % ulush bilan 3 854,7 mlrd. so'mni tashkil etdi.

Andijon sh.
3 854,7

Shahrixon
1 418,3

Asaka
898,6

Andijon
897,6

Qo'rg'ontepa
676,8

Marhamat
627,6

Xo'jaobod
572,9

Buloqboshi
481,8

Baliqchi
451,1

Oltinko'l
433,5

Paxtaobod
422,3

Jalaquduq
411,9

Izboskan
408,1

Bo'ston
164,9

Ulug'nor
150,3

Xonobod sh.
107,7

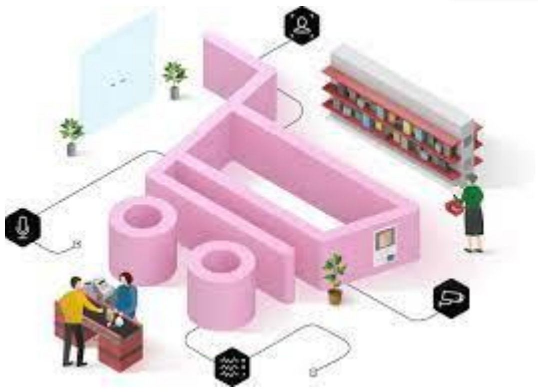

ENG PAST ULUSh

Chakana savdo tovar aylanmasida eng quyi ulushni Xonobod shahar 0,9 % ulush bilan 107,7 mlrd. so'mni tashkil etdi.

Chakana savdo aylanmasida yirik korxonalar, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining hajmi va o‘sish sur’atlari

	Jami, mlrd. so‘m	**2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz***da*	**Yirik korxona-lar,** mlrd. so‘m	**2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz***da*	**Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik,** mlrd. so‘m	**2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz***da*
Andijon viloyati	**11 978,1**	**107,2**	**1 207,2**	**88,9**	**10 770,9**	**109,8**
Andijon sh.	3 854,7	104,0	876,3	84,7	2 978,4	111,5
Xonobod sh.	107,7	100,7	7,4	40,2	100,3	113,2
tumanlar:						
Oltinko‘l	433,5	107,7	19,9	104,2	413,6	107,9
Andijon	897,6	108,7	110,7	124,0	786,9	106,9
Baliqchi	451,1	110,9	21,9	69,2	429,2	114,5
Bo‘ston	164,9	100,3	14,2	96,8	150,7	100,6
Buloqboshi	481,8	111,1	10,4	119,2	471,4	110,9
Jalaquduq	411,9	115,6	10,4	114,7	401,5	115,6
Izboskan	408,1	115,5	9,6	95,0	398,5	116,1
Ulug‘nor	150,3	127,2	1,5	91,1	148,8	127,7
Qo‘rg‘ontepa	676,8	103,6	20,2	140,1	656,6	102,7
Asaka	898,6	107,8	38,9	81,2	859,7	109,4
Marhamat	627,6	115,3	13,6	118,3	614,0	115,3
Shahrixon	1 418,3	107,1	22,4	102,9	1 395,9	107,2
Paxtaobod	422,3	111,3	16,7	111,8	405,6	111,2
Xo‘jaobod	572,9	102,1	13,1	143,1	559,8	101,4

2020 - yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan yuqori o‘sish sur’atlari viloyatning Ulug‘nor (27,2 %), Jalaquduq (15,6 %), Izboskan (15,5 %), Marhamat (15,3 %), Paxtaobod (11,3 %) va Buloqboshi (11,1 %) tumanlarida kuzatildi.

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibi

Chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning tovar aylanmasi hajmi, 2020 - yilning mos davriga nisbatan 11,1 % ga kamaydi va 1 207,2 mlrd. so‘mni tashkil qildi. Bu esa, umumiy savdo hajmining 10,1 % ulushiga to‘g‘ri keladi.

Yirik korxonalar ulushi, *% da*

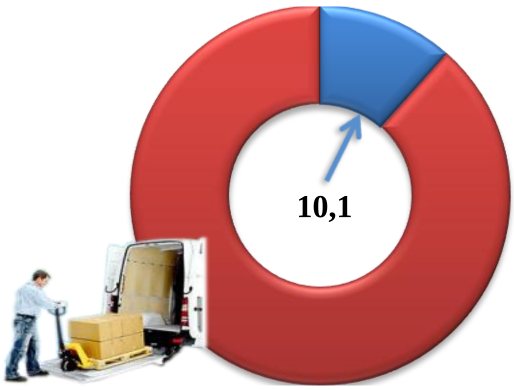

Eng yuqori ulushga ega hududlar, *% da*

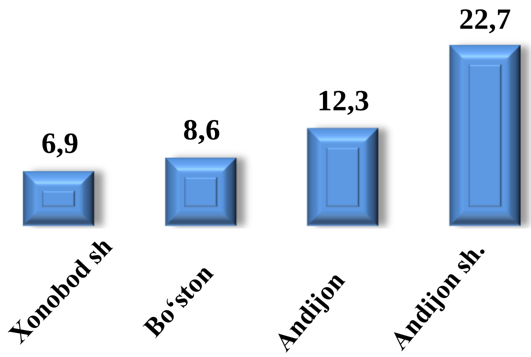

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining chakana savdo tovar aylanmasi hajmi statistik hisob-kitoblarga ko‘ra 10 770,9 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 9,8 % ga o‘sdi. Viloyat miqiyosida ushbu sektorning jami chakana savdo tovar aylanmasidagi ulushi 89,9 % ni tashkil etdi.

Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari ulushi, *% da*

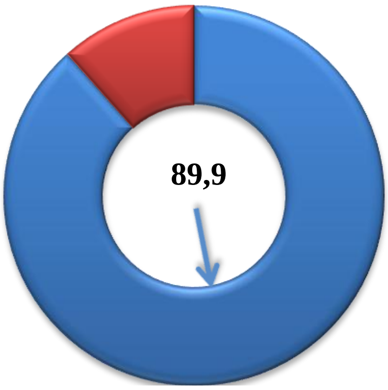

Eng yuqori ulushga ega hududlar, *% da*

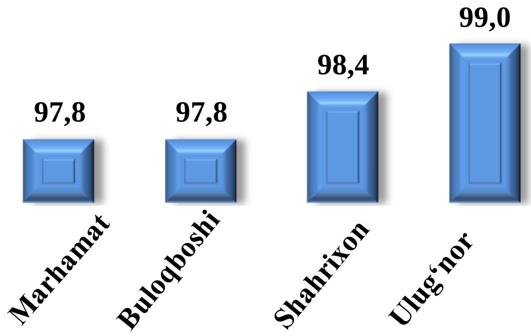

Chakana savdo aylanmasida yirik korxonalar, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining hududlar kesimida ulushi, foizda

Tahliliy natijalarga ko‘ra, chakana savdo tovar aylanmasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining ulushi bo‘yicha Ulug‘nor (99,0 %), Shahrixon (98,4 %), Buloqboshi (97,8 %), Marhamat (97,8 %), Xo‘jaobod (97,7 %), tumanlari yetakchilik qilmoqda. Chakana tovar aylanmasi tarkibida yirik korxonalarning ulushi 10,1 % ni tashkil etib, eng katta ulush Andijon shahrida (22,7 %), Andijon (12,3 %), Bo‘ston (8,6 %) tumanlari va Xonobod shahri (6,9 %) da kuzatildi.

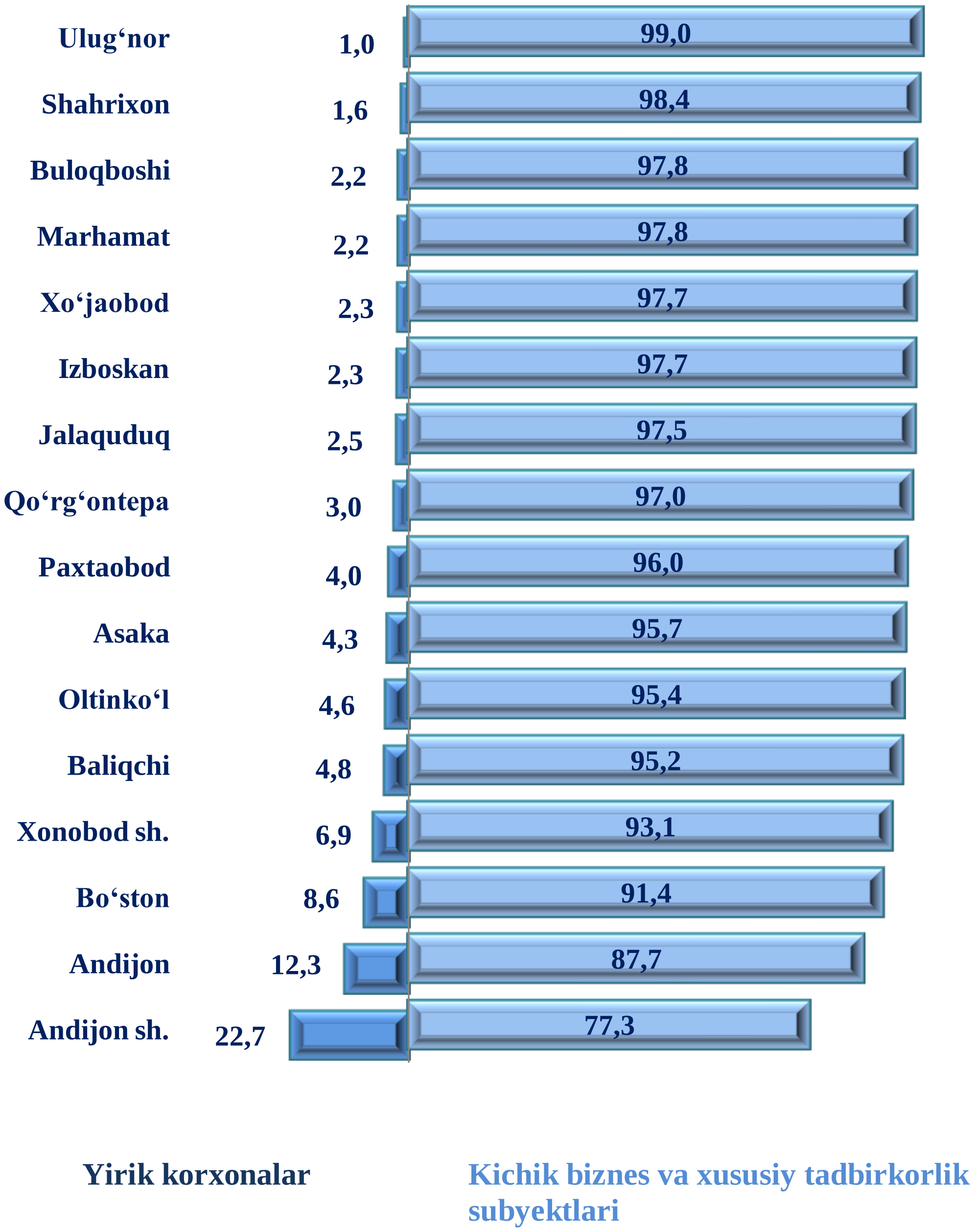

Andijon viloyati bo‘yicha aholi jon boshiga nisbatan chakana savdo tovar aylanmasi hajmi va o‘sish sur’atlari

2021- yilning yanvar-sentabr oylari holatiga ko‘ra o‘rtacha aholi jon boshiga chakana savdo tovar aylanmasi 3 728,3 ming so‘m (2020- yilning yanvar-sentabr oylariga nisbatan 5,1 % ga o‘sdi) tashkil etdi.

Ushbu ko‘rsatkichni hududlar kesimida solishtirilganda eng yuqorisi Andijon shahri (8 505 ming so‘m), Xo‘jaobod (5 092,8 ming so‘m) va Shahrixon (4 633,4 ming so‘m) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi.

	Hajm, ming so‘m	**2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz***da*
Viloyat bo‘yicha	**3 728,3**	**105,1**
Andijon sh.	8 505,6	102,1
Xonobod sh.	2 480,5	99,0
tumanlar:		
Oltinko‘l	2 379,1	105,3
Andijon	3 329,3	106,4
Baliqchi	2 203,7	108,8
Bo‘ston	2 237,8	98,2
Buloqboshi	3 311,1	109,0
Jalaquduq	2 176,8	113,6
Izboskan	1 680,1	113,2
Ulug‘nor	2 464,0	124,5
Qo‘rg‘ontepa	3 079,4	101,9
Asaka	2 679,1	105,5
Marhamat	3 557,8	113,2
Shahrixon	4 633,4	104,9
Paxtaobod	2 142,7	109,0
Xo‘jaobod	5 092,8	100,1

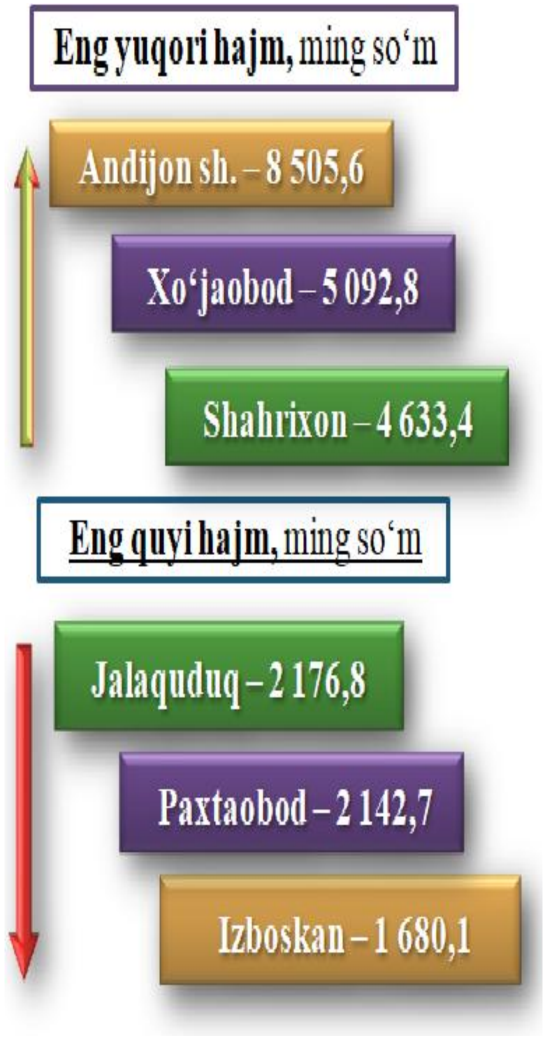

Uyushmagan savdo tovar aylanmasi*

Viloyat bo‘yicha 2021- yilning yanvar - sentabr oylarida uyushmagan savdo tovar aylanmasi 1 439,7 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 41,8 % ga ko‘paydi. Shu jumladan, 12-bozor va 12-bozor (chorva) (oylik) kuzatuvlari ma’lumotlariga asosan, dehqon bozorlarida savdo faoliyati bilan shug‘ullanuvchi jismoniy shaxslarning uy xo‘jaliklarida yetishtirgan mahsulotlarini sotish hajmi 443,8 mlrd. so‘mni (o‘zgarish sur’ati 104,4 %), chorva mollari va parrandalar sotuvchi jismoniy shaxslarning savdo aylanmasi hajmi 995,9 mlrd. so‘mni (o‘zgarish sur’ati 168,7 %) tashkil etdi.

Asosiy tarkib, % *da*

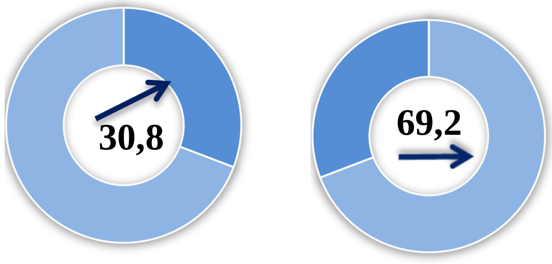

O‘sish (o‘zgarish) sur’atlari, % *da*

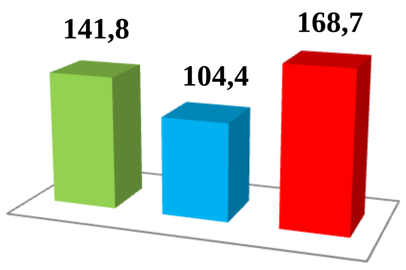

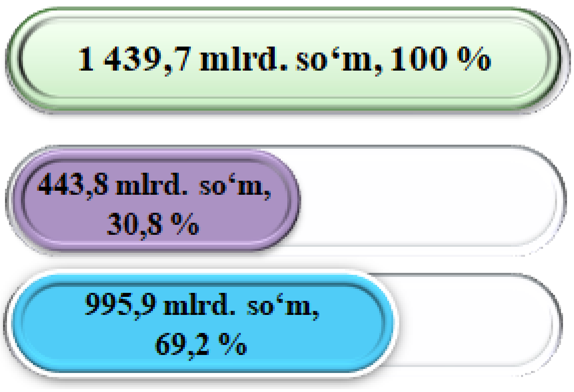

** Xo‘jalik yurituvchi subyektlar va yakka tartibdagi tadbirkorlar (YTT)ni qo‘shmagan holatda*

** Jismoniy shaxslar (dehqonlar)ning uy xo‘jaligida o‘z kuchlari bilan yetishtirgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari, chorva (parranda) mollari*

Uyushmagan savdo aylanmasida dehqon va chorva bozorlari savdo aylanmasi hajmi va o‘sish sur’atlari

	Jami, *mlrd. so‘m*	**2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz***da*	**Dehqon bozorlari,** *mlrd. so‘m*	**2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz***da*	**Chorva (parranda) bozorlari,** *mlrd. so‘m*	**2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz***da*
Andijon viloyati	**1 439,7**	**141,8**	**443,8**	**104,4**	**995,9**	**168,7**
Andijon sh.	262,0	132,2	100,4	85,4	161,6	2,0 m.
Xonobod sh.	1,8	2,3 m.	1,8	2,3 m.	-	-
tumanlar:						
Oltinko‘l	28,0	123,4	10,6	67,9	17,4	2,5 m.
Andijon	23,6	2,8 m.	23,6	2,8 m.	-	-
Baliqchi	92,2	171,2	11,4	85,6	80,8	199,4
Bo‘ston	13,1	187,7	3,1	109,2	10,0	2,4 m.
Buloqboshi	65,6	138,1	12,3	96,0	53,3	153,6
Jalaquduq	59,3	156,5	12,8	2,1 m.	46,5	146,7
Izboskan	19,8	157,9	5,1	109,4	14,7	186,8
Ulug‘nor	43,7	194,7	3,6	170,2	40,1	197,3
Qo‘rg‘ontepa	46,6	136,3	15,5	120,1	31,1	146,1
Asaka	204,4	135,9	92,1	121,7	112,3	150,4
Marhamat	112,4	150,9	40,6	97,9	71,8	2,2 m.
Shahrixon	289,6	140,6	62,3	96,0	227,3	161,1
Paxtaobod	103,9	125,5	36,1	110,1	67,8	135,7
Xo‘jaobod	73,7	131,3	12,5	95,7	61,2	142,0

2021- yilning yanvar - sentabr oylarida dehqon va chorva (parranda) bozorlarida, uy xo‘jaligida yetishtirilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari, parrandalar va chorva mollari savdosi bilan shug‘ullanuvchi jismoniy shaxslar tanlanma kuzatuvi, dastlabki ma’lumotlarga ko‘ra, jismoniy shaxslar tomonidan amalga oshirilgan savdo aylanmasi hajmi dehqon bozorlarida 443,8 mlrd. so‘mni, chorva (parranda) bozorlarida 995,9 mlrd. so‘mni tashkil etdi.

Uyushmagan savdo tovar aylanmasi:

Dehqon bozori

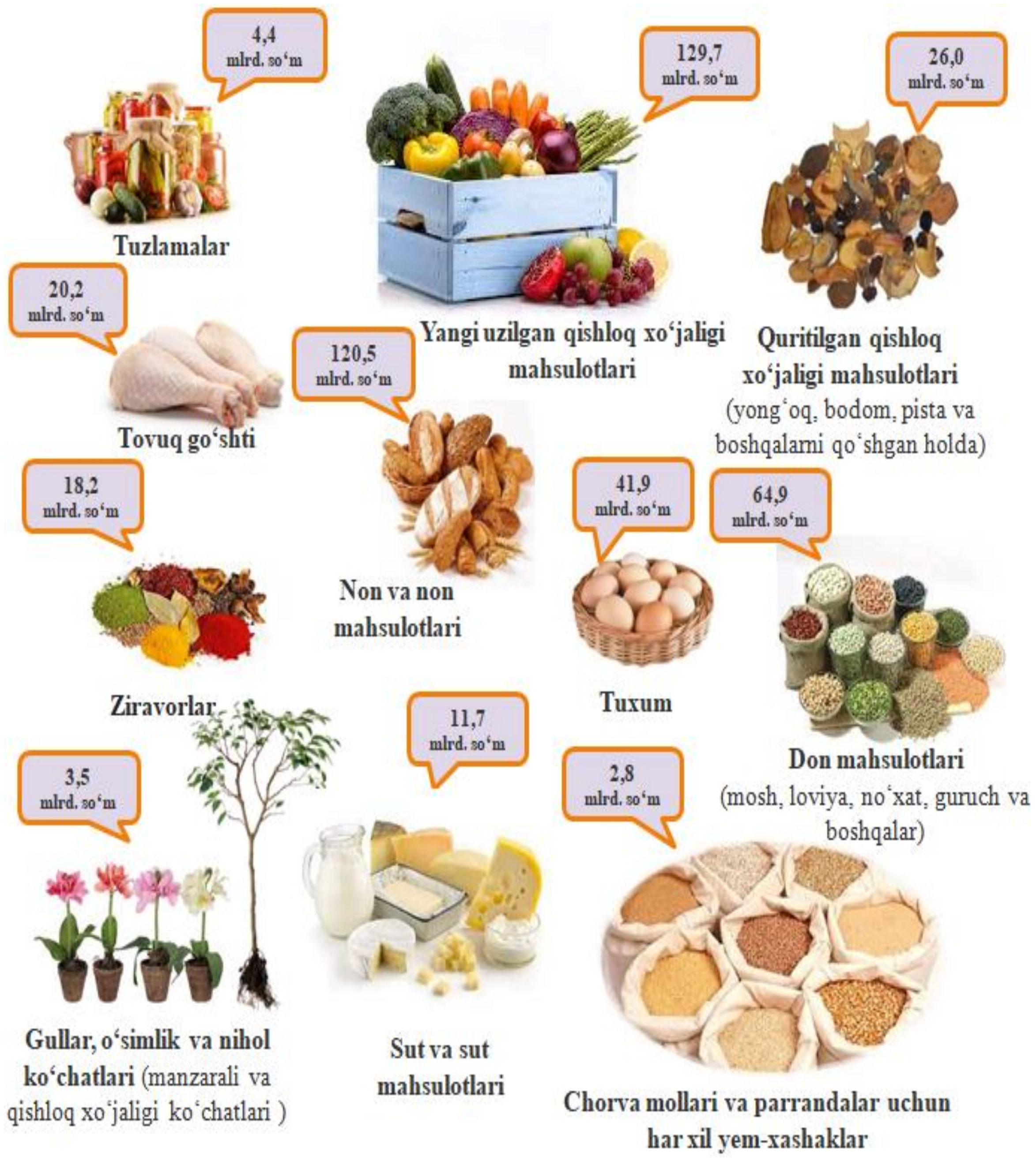

2021- yilning yanvar - sentabr oylarida viloyatning barcha hududlarida joylashgan dehqon bozorlarida qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini sotuvchi jismoniy shaxslarning tanlanma kuzatuvi o‘tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko‘ra savdo aylanmasi hajmi 443,8 mlrd. so‘mni tashkil etdi. Bunda asosiy yirik hajm yangi uzilgan qishloq xo‘jaligi mahsulotlari savdosiga (129,7 mlrd. so‘m) to‘g‘ri keldi.

Uyushmagan savdo tovar aylanmasi:
Chorva (parranda) bozorlari, *mlrd. so'm*

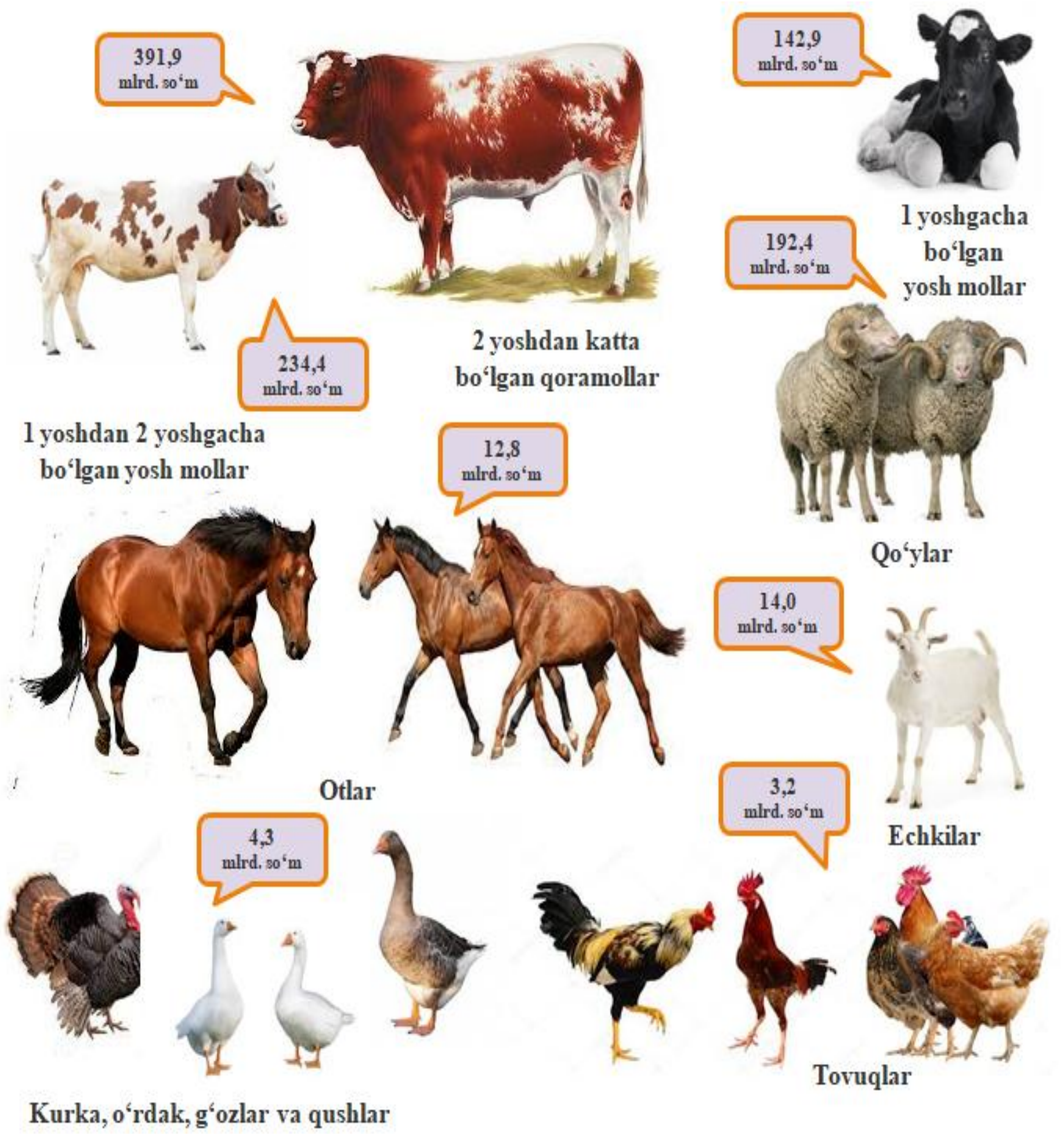

2021- yilning yanvar - sentabr oylarida shahar va tumanlar hududlarida joylashgan chorva (parranda) bozorlarida parrandalar va chorva mollari sotuvchi jismoniy shaxslar tanlanma kuzatuvi o'tkazildi. Kuzatuv natijalariga ko'ra savdo aylanmasi hajmi 995,9 mlrd. so'mni tashkil etdi. Bunda har xil yoshdagi qora mollar savdosi 769,2 mlrd. so'mni, qo'y va echkilar 206,4 mlrd. so'mni, otlar 12,8 mlrd. so'mni, parrandalar 7,5 mlrd. so'mni tashkil etdi.

UMUMIY OVQATLANISH KORXONALARI

Savdo aylanmasida yirik korxonalar, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarining hajmi va o‘sish sur’atlari

	Jami, *mlrd. so‘m*	**2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz***da*	**Yirik korxonalar,** *mlrd. so‘m*	**2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz***da*	**Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik,** *mlrd. so‘m*	**2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz***da*
Andijon viloyati	**152,4**	**106,4**	**-**	**-**	**152,4**	**107,7**
Andijon sh.	70,5	107,7	-	-	70,5	110,6
Xonobod sh.	2,3	123,4	-	-	2,3	123,4
tumanlar:						
Oltinko‘l	12,7	101,6	-	-	12,7	101,6
Andijon	10,4	118,6	-	-	10,4	118,6
Baliqchi	5,1	102,7	-	-	5,1	102,7
Bo‘ston	1,4	112,6	-	-	1,4	112,6
Buloqboshi	2,3	107,0	-	-	2,3	107,0
Jalaquduq	3,1	102,5	-	-	3,1	102,5
Izboskan	5,3	105,8	-	-	5,3	105,8
Ulug‘nor	2,7	101,2	-	-	2,7	101,2
Qo‘rg‘ontepa	3,5	91,9	-	-	3,5	91,9
Asaka	6,5	95,6	-	-	6,5	95,6
Marhamat	5,4	115,2	-	-	5,4	115,2
Shahrixon	12,5	102,9	-	-	12,5	102,9
Paxtaobod	5,0	101,3	-	-	5,0	101,3
Xo‘jaobod	3,7	114,8	-	-	3,7	114,8

2021- yilning yanvar - sentabr oylarida chakana savdo tovar aylanmasi tarkibida ovqatlanish tashkilotlarining savdo aylanmasi 1,3 % ulushni tashkil etib, 152,4 mlrd. so‘mga yetdi va 2020- yil yanvar - sentabr oylariga nisbatan 6,4 % ga o‘sdi. Bunda jami savdo aylanmasining 100,0 % ulushi kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelmoqda.

Ulgurji savdo tovar aylanmasi

Asosiy tarkib, foizda

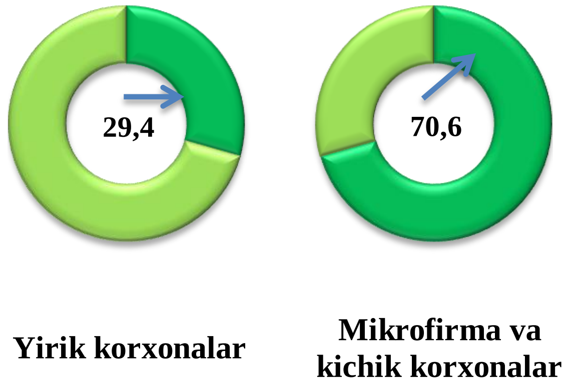

O‘sish (o‘zgarish) sur’atlari, foizda

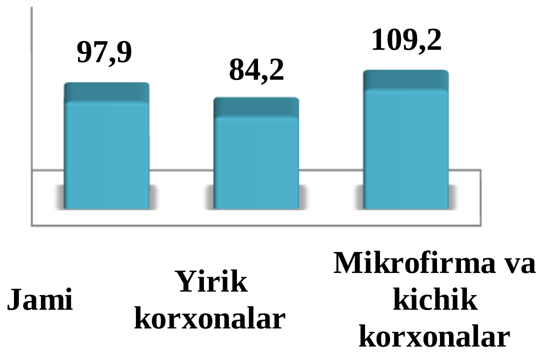

Savdo aylanmasi hajmi va ulushi

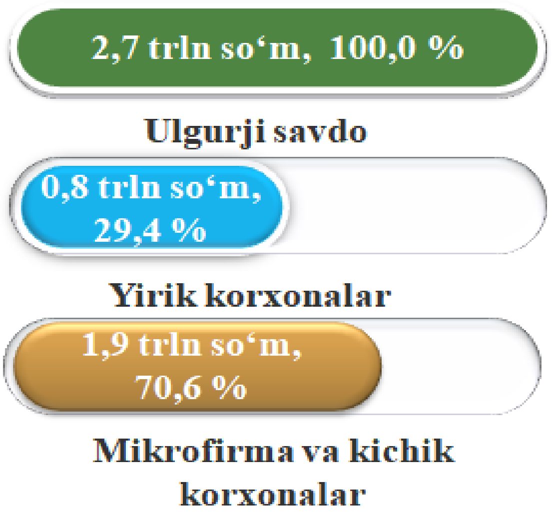

Eng yuqori ulushga ega hududlar, % *da*

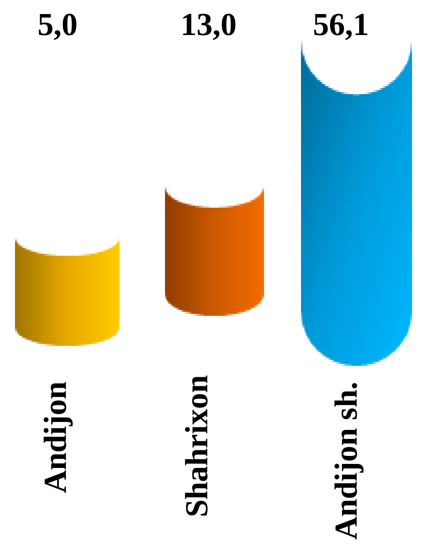

Viloyat bo‘yicha 2021- yilning yanvar - sentabr oylarida ulgurji savdo tovar aylanmasi 2 749,5 mlrd. so‘mni tashkil etib, 2020- yil yanvar - sentabr oylariga nisbatan 2,1 % ga kamaydi. Shu jumladan, yirik korxonalarning savdo tovar aylanmasi 807,7 mlrd. so‘mni (o‘sish sur’ati 15,8 % ga kamaydi), kichik biznes subyektlarining savdo tovar aylanmasi 1 941,8 mlrd. so‘mni (9,2 % ga ortdi) tashkil etdi.

Ulgurji savdo aylanmasida yirik korxonalar, kichik biznes subyektlarining hajmi va o‘sish sur`atlari

	Jami, *mlrd. so‘m*	2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz*da*	Yirik korxonalar, *mlrd. so‘m*	2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz*da*	Mikrofirma va kichik korxonalar, *mlrd. so‘m*	2020- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, foiz*da*
Andijon viloyati	**2 749,5**	**97,9**	**807,7**	**84,2**	**1 941,8**	**109,2**
Andijon sh.	1 543,5	90,5	684,2	90,3	859,3	90,6
Xonobod sh.	58,4	3,9 m.	0,1	15,9	58,3	419,9
tumanlar:						
Oltinko‘l	72,4	108,5	0,3	148,3	72,1	108,4
Andijon	137,3	146,2	77,1	819,6 m.	60,2	64,2
Baliqchi	124,8	120,3	0,6	2,0 m.	124,2	120,1
Bo‘ston	38,1	2,5 m.	0,2	3,1 m.	37,9	2,5 m.
Buloqboshi	39,8	2,1 m.	-	-	39,8	2,1 m.
Jalaquduq	19,9	98,8	0,3	178,4	19,6	98,0
Izboskan	80,5	154,1	0,4	127,8	80,1	154,3
Ulug‘nor	17,9	141,5	0,1	105,8	17,8	141,7
Qo‘rg‘ontepa	55,8	39,7	-	-	55,8	2,5 m.
Asaka	96,0	52,1	-	-	96,0	135,8
Marhamat	8,2	186,4	0,3	163,9	7,9	187,3
Shahrixon	357,2	121,8	43,3	109,6	313,9	123,7
Paxtaobod	33,6	69,5	0,3	189,6	33,3	69,0
Xo‘jaobod	66,1	193,6	0,5	4,1 m.	65,6	192,9

Ulgurji savdo tovar aylanmasida eng yuqori hajm kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri kelib, mazkur hajm 2021- yil yanvar-sentabr oylari yakuniga ko‘ra, 1 941,8 mlrd. so‘mni va jami ulgurji savdo tovar aylanmasidagi ulushi esa 70,6 % ni tashkil etdi.